

Mészáros Gyula-emlékülés Veszprémben

2016. november 3-án az OEE Erdőrendezési Szakosztálya, Erdészettörténeti Szakosztálya és veszprémi helyi csoportjai közös emlékülést rendeztek a veszprémi Megyeházán.

A megemlékezés aktualitását a 60 éves évforduló mellett az adta, hogy a közelmúltban elhunyt *Mészáros Gyula* tagtársunk részt vett az 1956-os forradalmi eseményeken, szenvedő alanya volt a forradalom utáni megtorlásnak, a rendszerváltás után pedig történészi tevékenységének keretében feltárta és számos publikációban dokumentálta a forradalom Veszprém megyei eseményeit.

A veszprémi helyszínre azért esett a választás, mert *Mészáros Gyula* szakmai pályafutása döntően Veszprém megyéhez kötődött, így a megemlékezésen családtagjai és volt munkatársai is nagy számban részt tudtak venni.

A rendezvény során *Halász Gábor* *In memoriam Mészáros Gyula (1929–2015) gyémántokleveles és Bedő-díjas erdőmérnök, erdészettörténész, a forradalom Veszprém megyei krónikása* címmel tartott előadást, majd *dr. Sonnevend Imre* *Személyes visszaemlékezés Mészáros Gyulára, a kollégára és emberre* címmel idézte fel volt munkatársa személyiségét, és azt a szellemi hagyatékot, amivel a vele dolgozó kollégákat gyarapította.

Mészáros Gyula 1929. április 10-én született Szentesen négygyermekes pedagógus családban. Az elemi iskolát és gimnáziumi tanulmányait szülővárosában végezte. Korán felismert érdeklődése alapján történésznek készült, de a kialakulóban lévő proletárdiktatúra körülményei között ajánlatosabb volt a műszaki pálya felé orientálódni. Így 1952-ben Sopronban szerzett erdőmérnöki diplomát.

A végzés után az Északi-középhegységben helyezkedett el, kezdetben különböző erdészeti beosztásokat töltött be, de hamarosan rátalált valódi szakmai hivatására, az erdőrendezésre, melyhez haláláig híj maradt.

Az 1956-os forradalom alatt megválasztották a helyi erdőgazdaság munkástanácsa elnökévé, és tagja lett a gyöngyösi városi munkástanácsnak is.

Ezért a forradalom leverését követő megtorlás során több hónapig raboskodott az egri börtönben, majd el kellett hagynia Heves megyét.

Ilyen előzmények után került Veszprémbe, ahol volt erdőfelügyelő, erdőrendező, kirendeltségvezető, üzemtervezési irodavezető, majd végül nyugdíjba vonulása előtt irodaigazgató.

Kezdetől fogva lelkesen gyűjtötte a Bakony környékére vonatkozó természetudományos és történeti ismereteket. Hamarosan ő lett a tájegység köztudottan legjobb ismerője, így 1983-ban már *Mészáros Gyula* volt a 650 oldalas *Bakony, Balaton-felvidék* című útikalauz főszerkesztője. Ez a könyv azóta is a tájegységre vonatkozó ismeretek legmegbízhatóbb tára.

Évgyűriük címmel az erdőgazdaság üzemi lapjában közölt 59 folytatásból álló, a bakonyi erdők történetét bemutató cikksorozatot, melyet az Erdészeti Közleményekben, kötetbe szerkesztve szeretnénk átmenteni a jövő számára.

Mészáros Gyula vallotta, hogy az erdők valódi tulajdonosai az erdészek. Az erdőkben található régi kolostor-, templom- és vármokok védelmében, megőrzésében az erdészeknek fontos feladata van. Sok régi település nyoma már csak a hagyományos erdei helynevekben él, ezek összegyűjtésével és az erdőtervi térképeken történő továbbélítésével az erdőtervek készítői sokat tehetnek, hiszen biztos jövőt csak a megismert és megőrzött múltra lehet felépíteni.

A forradalom leverése után, még az egri börtönben töltött raboskodása ide-

jén megígérte szabadságharcos bajtársainak, hogy részt vállal az 1956-os események hiteles történetének megírásában, amihez folyamatosan gyűjtötte a dokumentumokat. 1989-es nyugdíjba vonulása egybeesett a rendszerváltással. Ekkor nyílt lehetőség arra, hogy a Veszprém megyei forradalmi eseményekről végzett kutatásainak eredményét több kötetben közzétegye.

Mészáros Gyula gazdag életútját a tehetség, lelkesedés, kitartó munka és az igazság megalkuvás nélküli szolgálata jellemezte.

Megemlékezésünk keretében *dr. Király Pál* *Az 1956-os forradalom az Országos Erdészeti Főigazgatóságon. A történelem kérdőjelei* címmel tartott előadást.

Az előadó megemléttette, hogy az 1956-os forradalomnak könyvtárnyi irodalma van, de a homály a forradalommal kapcsolatban nem csökkent, hiszen az események harag és részrehajlás nélküli hiteles bemutatása éppen csak elkezdődött.

A Parlamenttel szemben a Földművelésügyi Minisztérium épületében székelő Országos Erdészeti Főigazgatóság a kezdetől fogva a legfontosabb forradalmi események közvetlen közelében érezhette magát. Az erdészet irányításának

területén lejátszódott korabeli események résztvevőit az előadó személyesen ismerte, a későbbi eseményeknek is közvetlen tanúja volt, ezért elmondható, hogy *dr. Király Pál* a még élő közvetlen és hiteles kortanuk egyike. Ezért nagyon fontos lenne, hogy kutatásainak eredményeit és a korszakra vonatkozó személyes emlékeit írásban is közzétegye.

Béni Kornél titkár,

OEE Erdészettörténeti Szakosztály

Fotó: **Szakács László**

Portréfotó: **Pápai Gábor/Erdészeti Lapok**